

haige modi jures walwanud, tedda forristanud, ja surma tunnini temmaga räfinud."

"Seal kuulsin ma siis, et minno emma om-metegi kaua ei olleks ellanud, sest et ta ennam kui kümme aastad ennast tiiskusse haigussega olli kiddinud. Wimaks ütles ta weel, et mo emma enne surremist olli hüüdnuud: Reddi, mo poeg Reddi!! — ja nenda olli ta hinge heitnuud." — Siis panni se hea inimenne omma tanno pähha, ja meie mõlemad läksime õnsa emma hauda waatma."

"Seal seisin ma siis selle weikesse mulla hunniku jures, kus temma armsad kondid puh-kasid, ja nutsin, kui üks laps! — seal pallusin temmast süddamest omma rummalusse süüd andeks ja tõutasin omma ello sest aeast parrandada."

"Pimme olli jubba kätte jõudnuud, kui ma surnoacast taggasi läksin selle lesse naesterahwa jure, kes mind pallus õjeks sinna jada, mis minna wägga tännolikkult wasto wõtsin."

"Teisel hommikul pannin ma ennast aegsaste ride, ja läksin sedda eilist tundmatta sõbra ülles otsima."

"Sest wass pladist, mis temma ukse peale olli lödud, sain ma filmapilk arro, et ta üks kohto-sikkterter ehk adwukat olli. Minna astusin siise, terretasin tedda, ja sain temmast wägga lahkeste wastowõtetud. Ta pallus mind warsti mahhaisituda, ja hakkas nüüd keik ni penesti järrele pärrima: kas minna ka tõeste se ärra-jooksnud Reddi Westermann ollen? Siis teggi

Sobrosi losfi preili

ja

Rütker Alojaan.

Neude suur armastus ja õnnetu surm.

Üks Lihwlandi maal sündind wägga halle luggu.

J. Jobse

firjend.

33667

Lartus 1867.

Trüffitud ja müa H. Laakmanni jures.

Von der Censur gestattet.

Dorpat, den 10. Juli 1867.

(Nr. 78.)

A-149.54

73808

Keszet Lihwlandi maal selle tee äres, mis Wolmarist Lemsali linna lähhab, on se Hohrosti illus mägginema, seal on mõnned kannid kõrge ümmarknsed mäed, kelle otjas väge jämmedat ja pikkad tammed kaswawad, mis jo mittu sadda aastad wannad on, ja nende ärra kuinud latwad tunnistawad ka, et naad ennam kaua ei ella. Kaks mägge on isfärraldes tähhele panemisse wäärt, kes kanni sure ja illusa laggeda läbbi teine teifest lahhutud on, ja kui kaks ööde terretades teine teise wasta seiswad, ja omma möda läinud norest põlwest maggusad juttu ajawad. Selle Hohrosti möisa lähhemal mäe peal seisib hiljuti aega weel üks suur ja pik tammerift, kes ni kui mannitfedes sinna illusasse orgu alla, ülle omma ümmer seiswa pude selle weiffe kirriko peäle tössifelt watas. Selle pärrast kutsutakse ka sedda mägge tänna päwani „Risti-Mäeks“. Ja selle teise mäe peal seisawad weel tänna päwani selle üksford uhke Hohrosti lossi müri tükkid, kelle hulgas weel mõnned seinad 15 kuni 20 jalga kõrge on. Sure maantee pealt, mis mäe liggidalt möda lähhab, pörab

üks tee mäe otsa. Treideni ja Kokenhuseni mäg-
gised maad on küll wägga illusad, ja on palju
süddamed, kes Summala lodud asja tähhele
pannewad, rõmustanud, agga palju ei teagi, et
meie Eihwlandi maal weel üks kolmas illus koht
on, mis ka igga ühhe lodud asja tundjale wägga
tähhele pannemise wäärt on, ja se on Hohrosi
mägginne ma.

Keif se mäggi ja koht, kus üksford se uhke
lofs seisib, on wägga illus wadata. Seal kas-
wawad wägga sured pärnad selles wannas losfi
howis, kes omma passu okstega need pool sisse
langenud keldre augud warjavad, ümber selle
mäe kaswawad sured tammed ja palju keifi puid,
bige palkusti, mäe al on pingid tehtud, wässi-
nud teekäiatelle puhkamise tarwis. Keif need
kohhad ja wannad müri tükkid tulletawad mele
wanna ennemuistest aega, ja sunniwad pärnade
willuse mahha istuma ja järrel mötlema. —
Sealt hea tükk maad Wolmari linna on se teine
koht, mis siin juttu sees ka ette tulleb, se on
Mojaani losf, ta on nisamma illusas kohhas
ühhe pikka ja kitsa järwe jures, kus teises kal-
das se möisa, ja teises kaldas need wannad losfi
müri tükkid seisawad, on palju kõrgemad ja par-
remad weel kui Hohrosi mürid. Seal on üks
torn mitme kamrega, kus kiwist treppi möda
allumisejst üllemisejeni käia woib, se torn on
weel bige terwe ja kõwa. Selle möisa ja
losfi müride wahhel on üks illus org, kust üks

jöggi läbbi joseb, kelle peal üks illus weskfi
seisab, kes omma klapperdamisega selles muido
waggases orros lärmi teeb. Hohrosi losf ja
Mojaani losf ollid möllemad wannast rütkerist
Kosenitest ehhitud. Hohrosi ehhitas Kristjan
won Kosen aastal 1272 ja Mojaani losfi eh-
hitas Wabian won Kosen Koopi moisast, ja
temma pärralt olli ta weel funni 1600 aastani;
nüüd agga on möllemast losfidest weel ni kui
üllemal üteldud müri tükkid nähha, sest
Hohrosi losf sai 1601 hulgast Pohlatteest im-
berpiratud, kes wimaks ta peale woimust said,
ja need kõwwad losfi mürid ärra lõhkusid, ja
keif muud majad, mis muist kiwist, muist
puust ollid tehtud, ärra põlletasid; Mojaani
lofs ei turind agga peale selle ka mitte kaua,
temma kõwwad seinad hakkasid ka jo wanna-
dusse pärrast laggunema, kiwwi kiwwi järrel
kuffus mahha, ja pärrandamise peale ei möt-
lend enam kegi, mönne aasta pärrast ei olnud
ka sest illusast losfist enam muud terwe, kui se
üllemal nimmetud torn.

Watame nüüd mönni sadda aastad taggasi,
kui Hohrosi losf weel illus ja kõwa mitme
wäggewa torniga seal mäe peal seisib, ja kuleme
sedda juttu, mis seal on sündinud. — Mitte
kaua peale selle, kui se losf ehhitud sai, ellas
seal losfi peal üks wahwa ja kaunis wanna
rütker omma süddamest armastud aiusa tütreaga,
kes üks ütlematta illus noor tüdruk olli. Agga

ükski muud ei tohtind sinna uhke losfi peale minna, kui agga temma omma teendred ja tö rahwas, kes temma leiwas ollid, sest se losfi herra olli üks wägga wihhase süddamega innimenne, ja ei sallind mitte keddagi wöerast omma lähidal. Temma ei olle mitte ifka ni olnud, agga suurte önnetuste ja pahhanduste pärrast, mis teiste läbbi talle ollid sündinud, olli ta südda ni kōrwaks ja kurjaks läinud, et ta ühtegi armastust egga söbrust ühhegi innimesse wasta ommas süddames ei tunnud. Temma keige lähham ülleaedne olli se losfi herra won Mojaan, kellega ta ka ühhest sugguarrust olli, se olli üks wägga lahheba ja hea süddamega mees, ta püdis mitto kord söbrust omma ülleaedsega tehha, agga igga kord sai ta teotust ja söimamist wästufeks, sellepärrast olli ta ka nüüd kōggoni järrel jätnud temmaga weel püida söbrust tehha. Rütter Hohrosen armas asja küll ollewad omma ülleaedsega wihha pidada, sest ta olli enne temma keige armsam söbber olnud, agga ommeti olli ta temma ülle keige armastud prudi enneselle petnud. Sest igga kord kui se noor ja priske rütter, Mojaani poeg, metsas jahhi peal olli, ja metsad ja wäljad kui wälk risti ja pöiki läbbi ratsa söbitis, tulli tal jälle mele, et se illus noor mees ommeti selle näise poeg on, kedda temma keigest süddamest armastand, kes temmale ni pühha truust on wandund, ja ommeti kedda murdnud; kui ükskord rütter Rosen

olli kauaks ajaks kōddust ärra jänuud, olli ta armastud pruut kedda mahha jätnud, ja rütter Mojaanile omma süddand ja armastust lubband, kes muido küll warra polest waesem, agga illusa näo, ja lahheba sõnna ja süddamega mees olli. — Se wanna haaw, mis Mojaan temmale sega olli lönuud, ei wallutaud küll nüüd mitte ennam, agga se arm ei olnud kōggoni weel mitte kaddund, igga kord, kui ta rütter Mojaani eht temma poega näggi, töufis ta süddames jälle ueste tulline wihha nende wasta. Rütter Rosen olli küll se kord, kui temma armas pruut teisele olli läinud, tootanud mitte ommast losfist ennam jallaga wälja minna, egga kellegi innimessega teggo tehha; agga se kurwastus kaddus tal ka pikka möda süddamest, ja ta öppis tundma ühte teist wägga illusad ja hea süddamega naesterahwast, ja wöttis kedda enneselle prouaks; nüüd hakkas temma majas talle üks uus ön jälle öitsma. Temma sõnna läts lahhedamaks, näggo rõõmsamaks, ja kelt tiggedusse fortsud kaddusid jo ta otsa eest; ta olli wägga rõmus omma weikest tütrekest kae peal kandes ja kedda figutades, kes temmale kedda armast nimme „issa“ jo andis. Agga willetsuse mōet ei olnud weel mitte täis, ta pididi weel ühte mörru karrikad joma, ka kedda prouad, mis ta enneselle olli wōtnud ja kedda ta ni wägga armastas, wöttis surm äkkifelt; se surma ingel tulli ta majasse, ja risus se wimatse öie ta ello

õnne küllest. — Se mäggi seal lossi lähhidal, keddas meie siin enne jo risti mäeks nimmetasime, olli sel proual se keige armsam koht, kus ta ikka patferimas käis, ja temma mees olli talle sinna mäe peale ühhe illusa lusthone ehhitada lastnud, kus ta surwel ennamiste igga pääw omma teenretega mittu tundi ennaft ülles piddas. Sinna armsase paika sowis temma ennaft ka matetud sada, ja temma mees, kes igga ühte temma wimast sowimist täieste täitis, lastis sedda illusad lusthoned ühheks murrelikuks hauaks muta, ühheft munkast, kes seal lossi peal ellas, õnnistada, ja omma armsa proua surnud kehha sinna sisse panna. — Müüd ollid jubba mitto head aastad müda lainud, ja se rüteri ainus laps olli ühheks priiskeks ja wägga illusaks preiliks ülles kaswanud, ilma asjata olli agga keif ta waew, neid muste murre pilwefid omma isja ofsa pealt ärra ajada, ja temma isje enneses ollekud, ja kurwastusjes tuimaks lainud süddand, omma lahhedä kõnne ja süddamega rõmustada. Ka selle nore preili ello päwad lälfid nisamma ütsikult ja tassakeisi eddaft, sest kuunagi ei tohtind ütski wõeras omma jalga sinna. lossi peale tua, kunnagi ei tohtind temma ka sealt lossi pealt kaugemale miinna wõerusjele teiste preilide eht prouade jure, temma ainus koht olli, kus ta agga miinna tohtis, risti mäe kabbelisje omma emma haua jure. Sinna läks ta ka igga pääw sure rõmoga, ja ütski asfi ei

jõudnud tedda kelata sinna minnemast, seal watas ta neid lillesid, mis temma käsju peale sinna kabbeli ümber istunud ollid, seal istus temma tundide kaupa omma toa tüdrukutega, kuddusid sulka, woi õmlesid, ja ajasid seal jures rõõmsaste juttu. Temma isja lastis sedda keif, ja ei keland tedda kunnagi sinna minnemast, agga kunnagi ei saatnud ta tedda isfi sinna, et ta tedda kül sepärrast pallus, sest ta kartis, et sedda hauda nähhes, saaks tal se endine aeg mele tullema, ja keif se olnud abhastus ta süddames jälle ueste wallu teggema; murrelikkult ja wait olles, kulas ta pealt, kui ta tüttar talle neist illusast lilledest ja rohkelistest pudest, mis seal haua ümber kaswasid, rälis, mõnni kord tulli ta süddamest ka siis üks õhkaminne, agga jälle pea jäi ta omma tuima ja nurri ollemisje sisse, tal olli ikka suur wihsa innimeste ja Summala wasta, kes ta keige armsamad ja kallimad warra siin ma peal wõtnud ollid. Üks ainus asfi olli, mis tal weel rõmo teggi, ja igga kord tedda ta lossist wälja melitas, se olli jahhi piddaminne. Seal olli ta südda siis wägga rõmus, kui ta omma wihsaga ülle wäljade ja metsade, sedda kiskjad hundi ja suurt karro wois tagga ajada, et keif temma teendrid tedda kartsid selle hirmsa näo pärrast, mis tal siis olli, se näggi wälja nago tahhaks temma keif ommad waenlasjed surnuks ajada, omma terrawa mõega ja kihwtise oddaga. Nende jahtide peal

juhtus se nüüd tihti, et ta selle nore rüüter Mojaaniga pimmedas metsas kofko juhtus, sest temma olli ka nisamma üks jahhi lustilik mees, ja metsa linno tagga ajamine wiis tedda ka mitto kord Hohrosi rajade peale, — seal läks igga kord sel wannal Rosenil üks wallu hoog läbbi süddame, kelle järrel lohhe üks juur wihha ta süddames toufis. Üksford kui jälle ni kofko juhtusid, wöttis ta omma odda ja tahtis selle priske nore mehhe peale wiisata, — agga üks parrem mötte tulli ta süddamesse, se hoidis tedda taggasi sedda kurja teggemast; ühhe walusa öhkamisega süddame pöyhast, waotas ta kannosed hobbose külge, ja ajas kui tuul eddast, kui olleks tal keif kurjad waimud, ja koddokäiad pörgust kannul. Se noor rüüter watas immeks pannemisega sedda asja pealt, ja pallus Jummalad selle innimeste wihkaja mehhe eest, sest et ta temma suggulanne olli, olli tal halle meel ta waewa ülle, mis ta isse enneselle sega teggi, et ta teiste ülle omnas süddames ni suurt wihha kandis.

Üksford jahhi peal, olli se noor rüüter Mojaan koggoni kunni risti-mäeni juhtund minnema, ni kui tal ka tahtminne olli, ni ruttu kui woimalik, omma waenlasse losisist emale pöggeneda; agga et ta hobbone wägga wässind olli, pididi ta ommeti saddulast mahha astuma, ja tedda mäe al metsas nattuke puhhata ja süija lastma. Ta isse lastis ennast pikkalt ühhe paksu

leppa pöjä warjo, et ka isse nattuke puhhata saaks. Ükkitselt kulis ta mäe pealt üllewalt ühhe hädda karjumishe heäle, — ta kargas ülles, ja kulas öiete, ja kulis ni kui pool wäg-gise healega mitto kord appi hõikamist. Seal ei wiitnud se noor rüüter mitte ennam aega, ruttu jooksis ta sedda jalg teed möda ülles, ja olli silmapilk seal mäe otjas weifse kabbeli jures. Agga üks koggoni immelik asji, mis se julge noor mees seal näggi. Seal olli üks illus noor kahwatand ja pool surnuks ärra ehmatand preili maas, koggoni minnestand, ja temma förwas olli põlwili üks hirmsa kurja näoga mees, kes keif neid kallid kuld ehtid, mis se preili ümber ollid, ärrawötta tahtis; ja üks teine püdis sedda preili tüdrukud, kes keigest jõust ta käest lahti püdis, waigistada, ja temmale ühte suurt rättitud ümber pea mässita. — Siin olli waja ruttu tehha, mis abbiks tarwis olli; ühhe wäggewa hobiga löi se rüüter sedda rööwliid lohhe surnuks, se teine agga kui ta omma selfimeest maas surnuga wõitlemas näggi, jooksis kui tuul metsa, ja kaddus senna. Nüüd hakkas noor mees peale sedda ärraminnestand preiliid jälle elluse ärratama, ta wöttis tedda istukille omma sülle, ja pritsis külma weega, mis tüdruk talle sealt lähhedal hakkikast töi, temma näggo ja mele kofhta, ja näggi warsti sure römoga, et se preili pea ominad kahwatand filmad ülles löi, ja watas omma ümber immeks pan-

nemisfega. Agga warsti tulli talle ta terve mõistus jälle, ja üks illus punna tulli ta palgesse, kui ta ennast ühhe võera nore mehhe süüles näggi ollewad; ta tahtis ülles tõusta, agga olli weel liaks nõrk, ja langes jälle taggasi se nore mehhe rinna peale, kes tedda ühhe tuggewa jõuga ülles tõstis, ja ühhe istme jure wiis. Seal sai ta omma jõudo pikka möda jälle, kui ta agga sedda furnud omma kõrwas näggi, siis tulli tal jälle keik mele, kuidas ta seie tulnud omma emma haua jure, ja kuidas faks rööwliid tedda kinni wõtnud, ja mahha wisannud, ja siis ärra minnestand, ja nüüd immelikknl wisil aidatud sanud; agga ueste tulli jälle üks suur hirm se preili peale, jure wärrisemisfega wöttis ta omma peästja käest kinni, ja pallus tedda halledaste, tedda böge ruttu jälle losfi peale taggasi wija. Se olli agga üks wägga raske tüf, sest se noor rütter teadis kül, et tedda Hohrosi losfis heaste wasta ei wõeta, kui ta preiliga losfi wärrawast sisse lähhäks; agga siin ei wõinud mitte selle peale wadata, sest temma ees seisfis siin üks nõrk naesterahwas, kes temma abbi tarwitas, ja sedda ei wõinud ta talle mitte keelda. Selle pärrast weddas ta sedda rööwli furnud kehha pakku põsa sisse, ja wöttis siis sedda wärrisewad tüttarlast omma kää alla, et tedda heaste losfi peale wiiks. Se tee olli kaunis pik, ja se preili olli koggoni nõrk, et tedda enam kandma pididi, kui kää al wima,

nemmad said agga ilma keelmatta ja kellegi näggematta losfi mäe jure; siin selletas se rütter, et ta tedda mitte enam kaugemale sata ei ussu, sest et temma ollewa suur wihha allune temma isfaga, ja tal ei sa wist hea meel olla ma, omma tüttart sehhofesfe kaitsmisfe al nähhä. Süggawa allandusse ja aupakkumisfega andis ta se preili illusa walge kääle suud, ja ruttas taggasi omma hobbose jure, kes weel seal rohho peal sibi. Se toatiudruk aidas preilid losfi peale minna, seal läks ta kohhe omma kambre sisse ja heitis wodisse puhkama, et omma ehmatustest waewatud waimo se läbbi kinnitaks. Kus jäi agga nüüd se unni, mis ta hea melega sowis, kes muido ilma tahtmata igga kord ta wäsfind filmad kinni waotas, miks pärrast ei tulnud ta nüüd mitte, kus tal tedda keige enam waja olli? Ta olli kaddund, ja sai ärra aetud ühhe pildi läbbi, ja ühhe ue pildi läbbi, mis sel norel tüttarlapsel weel koggoni tundmatta ja ommeti wägga armas olli, ühhe hea süddamega napra nore mehhe pildi läbbi, kes tedda surest häddast peastnud, kes tedda ommas süüles hoidnud, ja omma kää al kannud, kes temma filmi ni tullise armastusfega on wadanud, — pääw läks alla õhto loja minnemisse aeg, ta tõusis jälle ülles kuldsse homrakko illuga, agga ikka weel ei olnud se wäsfind tüttarlaps mitte maggama jänud, temma näggi agga ühte und — ja ühte armast und pool üllewel olles; ta watas wälja hom-

mifo punnase taewa peale, se paistis kui punnane werri, ja selle werri punnase läikwa merre sees näggi ta jälle kui peeglis sedda armast nore mehhe näggo wimaks tulli ta peäle üks kerge unni, kust ta ilma kinnitamata ülles ärkas, kui jo pääw pea lõunes olli.

Se noor rüütel Mojaan olli ka hobbose selga istunud, ja ruttu koddo pole hakkand söitma, warsti agga piddas ta hobboft taggasi, ja söitis jalg jallalt, ja isfi olli süggawa mõtete sees. Keik mis tal praego olli ette juhtunud, tulli talle ifka meelde, ja selle tüttarlapse armast näggo ja ollek läks ta süddames ifka armsamaks, ta täis lotust halle wataminne, olli tal ifka weel filmi ees; ta tassane heal, kui ta tedda appi pallus, hellises ifka weel ta kõrwus, — ja sellest kui ühhest maggusast unne näost, ei ärkand ta enne kui hobbone tedda jo koddo olli winud, ja lossi wärrawa ees seisma jäi. Pääw päwa järrel läks möda, agga siiski ei taluud ifka weel mitte se nore mehhe süddamese endist rahho ja rõmo, ta isfa armast tedda natuke haige ollewad, ja kässis tedda ratsa wälja söita tule kätte lahutama. Pool wasta tahtmist wöttis se noor mees omma isfa nõu, ja wöttis ühhe ainsa ommast keige truiamast poistest ühhes, ja söitis sinna lähedalle metsa, agga kunnagi ei woinud pöörad ja metskitsed ni ilma kartmatta temma noli ja odda ees seista kui nüüd, sest keigist läks ta möda ilma külge

putumatta, söitis ifka eddasi, ni et ta isegi ei teadnud kus pole. Seal paistwad wimaks Hohrosi lossi kattused ja tornid ta filmi, ja üks uus rõwm hakkas kohhe selle nore mehhe kurwas süddames jälle ellama. Seal paistis se ristimäggi ja se weike kabbel, seal olli se kõrwel jalg = te, mis mäe otsa läks, — seikide peale mõtles ta ni rõwrafaste, sepärrast ei woinud ta jätta, ta pididi weel kord sinna minnema ja need kohhad kord weel watama, ni et ta isegi ei teadnud, mis tedda sinna ajas; sellepärrast lastis ta õige ruttu söita, ja warsti olli ta ristimäe al, ja jättis omma poisfi hobbosega sinna, ja läks isfi ruttu sedda jalg = teed möda ülles mäe otsa. Agga kes wöib ärraütelda ta rõmo, kui ta sedda armast noort tüdrukud, kes agga üfsi ta süddand rõmustada wöis, jälle sealsamas pengi peal omma töga istumas leidis, kus ta tedda ommas sülles olli hoidnud ja tedda jälle elluse ärratanud! — Ka sedda preilid olli üks immelik iggatseminne jälle sinna ajanud, kus temmale se noor mees kui üks taewast sadetud hoidja ingel ilmud olli, selle iggatsemisese wasta ei jõudnud ta mitte ennam seista, ja üks lossi wanna tener, kellele ta sedda juhtumist seal kabbeli peal olli juttustand, lubbas õse sedda rõwli surnud kehha ühte kõrwalisse kohta mahha matta, ja nenda need keige wähhemadki märgid kaotada, mis preilile sedda hirmsad ette juhtumist seal armsa mäe peal meelde wöis

tulletada. Ka pakkus se tener ennast saatjaks, kui preili eddespidi jälle mäe peale patserima minna tahhab, et siis wõiks sehholesse ette juhtumisse pärrast ilma kartmatta olla. Omma isfale ei olnud preili mitte sedda juhtumist rääkinud, ta kartis, et ta isfa seläbbi ritter Mojaani peale weel ennam wihhale saaks ärritud, ja temmale risti-mäel käirrist koggoni ärra kelama saaks. — Täanna olli se esfimenne kord tal jälle risti-mäel sedda weifest kabbelid, kus ta armas emma hingas, watamas käia, omma tüdrukufu abbiga olli ta need lilled seal haua ümber kastnud, ja ühhe süddanielikfo palwe omma emma hinge eest taewa pole saatnud, siis sesamma pingi peale mahha istund, kus ta kunstlikult ühhe tekki sisse keifjuggused lilled wälja õmblema hakkas. Ta tüdrukuf olli se wana teenrega ühhe tamme willuse istunud, ja ajasid süggawas mõttetes juttu; siis istus se preili just üffi seal kabbeli kõrwas pingi peal, kui se noor ritter mäe otja tuli. Ta penikesse walge palgete peale tõusis üks pallaw punna, kui ta ommad silmad ülles tõstis, ja äkkitfelt sedda ennese ees näggi seiswad, kes ainult ta mõttes lius, ja sedda ta südda iggatfes, ta tahtis ülles tõusta, agga wärrifedes langes ta pingi peale taggast, ja ta tõ kullus tal käest mahha. Siin ei olnud mitte sõnnu waja selle nore mehhele ütelda, mis pärrast se noor preili tedda nähhes nenda ärra punnastas ja nõrkes, mis pärrast

ta ühhe allaudlikku pilguga ta peale wata s nago tahhaks ta tedda palluda temma nõbrusega kannatada; tullise ruttu ja armoga lastis se noor mees ta jalge ette põlwili, ja kattis ta il-lusad käed pallawa su andmisega. Se olli wägga liig se penikesse ja õrna naesterahwale, pool isfiennese teadmatta langes ta selle nore mehhe kaindlasse. Kui teenrid esfite nende kõned kuulsid, ollid naad kohhe watama tulnud, agga aupakkulikku kartusega kaugele seisma jäänud, kui naad näggid sedda noort ritter Mojaani omma preili kõrwas istuwad, ja tedda ta nõrkuses omma tuggewa käega üllewel hoidwad; temma käega näitamisse peale läksid naad jälle taggast omma endise kohha peale, ja pannid imemeks sedda, mis praego ollid näinud. Ürraräkimatta armas on se ärkaminne armastusse minnestusesest, kui ta ennast omma armokesse kainlas leiab; se tund olli tulnud, millal nende süddamed armastuses ühte sullasid, se armas ja õrn tüttarlaps ei kartnud ennam selle nore mehhe rinna peal hingata, ta hakkas omma ilnasa walge kättega ta kaela ümber, ta watas ühhe ärraräkimatta armastusega ta illusa filmi sisse, ta andis talle suud ühhe õnsa rõmoga! Oh, miks pärrast on neid tundisid ni wähhä, mis meile waestele ma pealse lastele ühte nifuggust taewalikku õnne towad, mis pärrast lähhäb se aeg keige surema õnne sees ni ruttu mõda, ja wägga pikka õnnetumal päiwil! Pääw

olli jo keige kõrgemale lõunesse jõudnud, ta waos jälle rutto alla loja minnemisse — ja ifka istus se preili weel ni õnnelikult omma armokesse süüles, ifka weel olli tal ni paljo rätida, ja omma süddamest tunnistada, ifka weel iggawest truust ja süddamelikku kindlad armastust teine teisele toetada. Selle sure õnnetusse peale, mis neid ähwardas, ja omma isja tullise wiha peale, ei olnud neil nüüd aega mõtteldagi, nende õn ja rõõm olli nüüd ni suur, et neil ühtegi kartusse mõtted süddamesse ei mahtund. Agga et pääw jubba pea loja minnema hakkas, piddid naad ommeti koddõ minnemisse peale ka mõtlema, mis peale ammogi jo preili teendrid otaswad, siis piddid need koggoni õnnelikud ommeti üksford lahkumist teggema; weel üksford andis se noor preili emma süddamest armastud peigmehhele Summalaga jätmisses tullises armastussez suud, weel üksford waotas ta tedda omma wasta rindu, ja lubbas talle, igga pääw jälle senna sammase tulla, kus jälle kofko wõiwad sada, ja siis ruttas ta, teendrettest sadetud, losst peale taggasi. Weel kaua istus se noor rütter seal pengi peal, kus tal ni armsad filmapikkud ollid möda lainud, ja watas omma armokessele järrele, kunni ta wimaks koggoni metsa warjo kaddus. Pääw läks loja ja õ pimmedus kattis ühhe külma kattega sedda waggast, kui maggama jänud maad, ja ifka weel istus je noor mees seal kabbeli kõrwas pengi peal, mag-

gusas mõttetes kui unne näos; seal tulli wimaks ta pois, kes ta pärrast jo mures olli, mäkkest üüles, ja pallus tedda koddõ minnema hakkata. Se olli jubba fest õ aeg, kui naad koddõ said, agga se turis kaua enne kui üks tasane unni ta filmi kinni waotas; siis ollid agga ta filmi ees keikfuggused armsad unne näod, ja isfiärranes se armsa nore tüdrukü fujo, — ta naeratas ka unnes ta wasta ni tasfa ja täis lotust. — Ja, rõmusta ennast, sa wakne noor mees, sel filmapikkul, mis kään on, ja jo rohkeste sedda lühhikest õnne ja õnnistust, tedda ei olle sulle mitte kauaks jaggatud, sest pea puhub üks külm talwe tuul ja surretab sinnu illusast bitsma hakkand nore ea esfimesse armastusse wiiekest!

Sest päwast sadik allustas üks wägga illusurwine aeg, naad tullid ka mõllemad igga pääw senna mäe peale, kus naad sealfammas kabbeli kõrwas pengi peal istusid, teine teiseaga armsas juttu ajamises ja süddamelikku armastussez lennawad tunnid ja päwad kui filmapikkud möda. Ja lilled witsesid ni illuste ümberringi, kui tahhaks naad omma head haisu kahhe wõrra endist wälja ajada, kui tahhaks naad omma illu ja uhkust kahhe wõrra nende armastaja filmade ette seada, ja keik puud ollid ni illusad rohkelised seal ümberringi, ja nende okste peal laulsid linnud ühte maggusad tru süddamelikku armastusse laulu, — agga je kah-

bel, kus sees selle preili emma maetud olli, ta olleks ni kui hallebaste nende kahhe armastaja õnnelikku nore innimesse peale watanud, se olli, nago olleks selle õnisa emma waim sealt weisse firriku aija pealt murrelikkult mahha watanud, ja nuttaks hallebad silma piszarad omma armsa laste pea tullesse õnnetusse pärrast. — Ja se suur õnnetus ei jänud ka kauaks tullematta, sest nende illusa õnne lillede al olli ka üks kihw-tine maddu, iihhe kõlwatu ärraandja innimesse näol. Se wanna teener ja toatüdruk, kes sedda preilid igga pääw siina kabelle peale saatsid, pidassid kül truište sedda neile usutud sallajad asja omma süddame tagga, agga ommeti olli seal lähedal üks teine kurri innimenne, kel legi armas ei olnud, egga kellegi peale armo ei heitnud, kes tullise kätte tassumisse wihha pärrast, neile teine teise armastajale õige ruttu ühhe wägga hirmsa otsa walmistas.

Hobrosi lossi peal tenis üks sullane, kes enne rütter Mojaani tenistuskes olli olnud, temma mitmekordse wargusse ja kurja teggude pärrast agga kõmwaste trahwitud, ja tenistuskes ärra aetud sanud. Peale selle olli tal õn olnud Hobrosi lossi peal jälle tenistus sada, ja ühhe lühikesse ajaga olli tal korda läinud, selle muido keitide innimeste wasta kurja lossi herra melest ennast koggoni auksa tehha, sest et Hobrosi lossi herral jo tulline wihha süddames olli, Mojaani lossi herra wasto, ja sel poisil nisamma

tulline wihha ta wasto olli, siis teotas ta ka tedda ni paljo kui ta agga wähhä mõistis, kurja tehha, ja se olli lossi herral armas kuulda. Metsas ja wäljadel ümber hulkudes olli ta kord ka risti-mäele juhtunud, ja seal koggematta tut-tawad healt kuulnud, ja siis tassafeisi lähemale läinud, ja sallaja warritsenud, kuidas se noor rütter preiliga seal on maggusaste juttu ajanud, ja teine teist armastanud. Silma aega wiitmata ruttas ta lossi peale, ja rakis keif se wanna rütterile, mis omma silmaga olli näinud. Sure wihhaga istus ta hobbose selja, ja ajas ni ruttu kui wähhä mõis, risti-mäele. Siin ei leia sõnnu nende kahhe armastaja ehmatust ärra räkida, kui naad äkkitselt omma isja tullises wihhas ennestee seisma näggid, ja ühhe hirmsa pilguga nende peale watas! Teise käega hoidis ta jubba omma mõega warrest finni, ja mõtles weel, mis teggema peab, kas omma waenlasse poega, kes ta keige kallima warra, kedda ta ülle keige siin ma peal armastas, üks kord ta käest rijund olli, kohhe surnuks pidid löma, wõi tedda ommast tüttrest wäggise iggaweste lahutama, ja tedda se läbbi nisamma õnnetumaks teggema, kui üks-kord selle samma nore mehhe isja talle olli teinud. Se noor rütter olli selle aja sees weidike julgust sanud, olli pengi pealt püsti tõusnud, ja tahtis praego räkima, ja ennast wabbandama hakkata, — jeal tõusis ueste se hirmus wihha tulli se wanna mehhe süddames, jubba tõmmas

ta omma möega wälja selle nore mehhe wasta, kes ilma feige söa-riistata palja kättega wasta hakkamatta ta ees seisis, ja ei pannud mitte tähhelegi, et ta tüttar kui melest nõrgaks läin'd sure kissendamisega ta ette põlwile mahha lan- ges, ja omma armokesse ello pärrast pallus. Selsammal filmapilkul kuuldi üks tumme õh- kamishe heäl sealt kabbeli sehhest, kui tahhaks ta tedda manitseda sedda hirmsad tööd tegge- matta jätta; se muido kiwwise süddamega mees ehmatas ommeti wägga sedda healt kuuldes, ja panni omma tapmishe riista jälle taggast, — se olli jo temma armastnd abbikaas, temma ainsa lapse emma, kes seal maetud olli, ja kelle hauda ta weel seft sadik ei olnud watamas käinud, — se olli jo selle naese poeg, kedda ta omma esimesse armastusfega olli armastanud, kes siin nüüd temma ainsa tütre kõrwas seisis, — — agga ei ta ei olnud jo mitte ta omma poeg, ta olli ta nore põlwe söbra poeg, kes tedda söbralikko näo al wägga petnud olli, ja temma feige armsamad ta käest risunud; — ühhe hirmsa wihhase wõtlemisfega lükkas ta sedda noort meest rusfikuga ennesest kaugele, ja tõmmas sedda tüdrukud, kes ta ees põlwile pallus, maast ülles, ja josis temmaga, kui kurjast waimudest tagga aetud, risti-mäest alla, tõmmas omma hobbose wartusjed selle seal otawa poisi käest, ja wiskas omma tütre ette saddula peale, kargas isse tahha, ja fihhutas tuhhat nelja lossi pole.

Kui koddõ sai, püidis ta feige wiffi omma tütt- tart jälle ellusse ärratada; wimaks ärkas ta ta ommast minnestnsseft, se waene preili, tedda olli se ehmatas ränkaste pudund, seft et ta wäg- ga hirmsaste ja äkkitselt tulli, ei jõudnud ta sedda wälja kannatada, üks ränk pallaw többi tulli ta peale, ja nõrgastas ta ello waimo, hirmsad jamsimised ja unne näod ollid ühte puhku ta filmi ees, sure hädda kaebamishe ja oigamisfega tunnistas ta omma suurt wallu, mis ta ihhu sees tedda waewas. Wahhel olli tal üks rõmus näggn, ja mitme sugguse armsa nimmedega hõikas ta omma armokest, kes nüüd kangel temmast olli, wahhel hõikas ta tedda jälle ühhe halleda healega, ja tahtis, et tedda peab temma jure widama, wahhel pallus ta omma isja jälle ni halledaste, temma peale armo heita ja mitte temma armokesse ello wõtta. Tuim ja isstiennesses istus se wanna rütter böd ja pä- wad omma armsa lapse haige wodi jures, wah- hel tunnistas agga ta mnido kurri näggo ühte süddame wallo, isfiärranis siis, kni ta omma haige tütre suust sedda hirmsast wihkatud rütter Mojaani nimme kulis.

Rütter Mojaan olli selle aja sees, kui ta omma armastud prudi haigusseft kuulda sai, isfi mitto kord lossi herrad palluda lastnud, et talle lubbaks sinna tulla, ja ka teiste läbbi tedda leppitada püüdnud; agga feige temma pallumiste peale olli ta agga hirmsaid teotuiji wastufeks

fanud, ja wanna Hohrosi herra laskis wimaks nore Mojanile kõwma käsku anda, keif sehho-
kessed püüdmisfed ja mõttekli mahha jätta, kui
ta agga sedda mahha ei tahhaks jätta, siis saaks
temma, kui ka temma sõnnumi kandjad, kui neid
agga seal lossi lähhedal kätte saaks, kohhe Hoh-
rosi lossi wärrawa tahha ülles podud. Omma
armastud prudi pärrast kannatas ta sehhokest
teotust ja ahwardust. Ja wöttis ette, ni kaua
rahholikkult odata, kunni ta armoke terweks on
fanud. Pääw päwa järrel läksid möda kartlikko
murrega, — oh kui pikka läksid nüüd need tun-
nid ja päwad, kus naad enne risti = mäel kui
lendes kaddusid. Wimaks, wimaks, sai ta tea-
dust selle preili toatüdruku läbbi, kes tedda enne
ikka risti = mäele satis, ja kes keigest süddamest
neile tru olli, et preili kül weel wägga nõrk,
agga ommeti parremaks samas ollewad. Selle
samma toatüdruku läbbi andis ka se noor rütter
ennesteadust, ja satis preilile omma tru ar-
mastusje tunnistusseks, ühhe pool kuiwand
lille, mis preili isfi risti = mäel neil õnnelikkul
tundidel temma kue külge mällestusseks olli pan-
nud, sest sel korral olli kirjotamine üks wägga
suur kunst, ja sedda ta ei moiftnud mitte, ja
teist wisi ei teadnud ta omma suurt armastust
ja truust se preili wasta mitte tunnistada. Se
lillekenne aitas ennam kui keif muud tohtre roh-
hud ja arstimisfed aidanud ollid, ja nore preili
kawatand palged hakkasid jälle punnetama kui

nored rosid, ja mönne päwa pärrast olli ta jubba
ni tuggew, et ilma aitamatta iggal pool lossi
peal jo wõis ümber käia. Agga nenda kui
tüttre terwis igga pääw parremaks läks, nenda
läks ka isja usimatta meel ja kartus igga pääw
suremaks, ta kartis wägga, et ehk leiab se noor
Mojaan kuidagi wisi nõu temma tüttart lossi
pealt sallaja ärra wia, ja sellega temma keige
suremad rõmo ja warra mis tal weel siin ma
peal olli jänud, ja mis tal weel sedda mapea-
list ello armsaks teggi, temmalt risuks. Selle
pärrast kelas ta omma tüttrele kõwaste, kun-
nagi lossist wälja minna, mnido kui ta isfi
jures ei olle, ja panni tedda keige kõrgema kor-
ra peale lossi torni ühhe kambre sisse ellama,
kelle allus mürid weel tänna päwani lossi mäe
peal pöhja pool küsles nähha on. Se noor
preili sai nüüd sest sadik, kui ta terweks sai, kui
üks waug finni petud, ja isfiärraldes ei lub-
band isja tedda kunnagi ennam risti = mäele om-
ma emma hauda watama, ja ei läinud isfi ka
mitte kunnagi siina, sest temmal olli jo ammogi
üks hirm selle kabelle eest, ja peale se kartis ta
weel, et kui preili seal neid kohtasid nääks, kus
tal ni õnnelikkud tunnid ollid olnud, se saaks
talle noort Mojani rütterid jälle mele tulletama
ja ta süddames ueste armastust ja iggatsenist
temma järrel ärratama. Raugelt wõis ta agga
sedda armast kohta wadata, ja waimus keif need
armsad tunnid ja päwad ennese silmi ette seäda,

mis tal seal armsa mäe peal ollid olnud. Üks-ainus troost olli sel preilil ommeti weel, et temmale sesamma toa-tüdruk olli jäetud, kes temmaga ühhes seal risti-mäel enne käis, siis olli ommeti üks ainuski temma jures, kes temma sübdame iggatssemist teadis, ja kellega ta ifka ja ifka omma kangel ollewast armokesest räkida wõis, ja kelle läbbi ta nõu leidis talle terwisid ja teadust ennesest sata. Sel tüdrukul olli ka üks tru abimees, se olli se wanna tener, kes ka mõnni kord nendega ühhes risti-mäele käis, selsammaga sai se noor rütter igga pääw lossi lähedal ühhes ärrarägitnd paigas kofko, seläbbi sai ta keif teada, mis preili teggi ja talle ütelda tahtis, ja wõis ka keif ommad mõtted preilile teada anda. Agga wimaks läks ka sehhoke ello sel norel rütteril raskeks, ja ta ei wõinud ennam mitte kannatada, et temma armokest ni wangi wistl kinni hoiti, ta mõtles keigi pididi järele, kuidas ta ommeti Hohrosi lossi wõiks sada, ja omma keige kallimad armokest sest raskest seisusest peasta wõiks. Agga se olli üks wägga raske tüf, sest lossi ümber ollid iggal pool wahhid, ja wanna usfmatta rütter walwas isfi ka kangeste. Wimaks tulli tal ommeti üks hea nõu meelde, mis wõimalik näitas ollewad, kuidas ta omma armokest sealt peasta wõiks. Sest lossi mäggi olli torni poolst küllest, kus preili nüüd ellaz, kaunis libbameisi, ja wõis temma ilma sure waewata ülles ronnida, ja sealt läks

üks kraaw alt kunni torni jure üllesse, se kraaw olli kül süggaw, agga ommeti kuin, ja mõllemil pool krawi kaldal kaswis bige paks wõssa, sedda krawi mõda armas ta siis kül wõiwad ilma wahtide näggematta lossi torni jure minna ja ühhe kõiest reddeliga armas ta mõda torni müri ülles ronnida ja sealt läbbi afna omma armokesse jure minna, tedda seal sülle wõtta, ja sedda samma waewalist teed taggasi minna. Keif sedda nõu laskis ta preilile teada anda, kui preili sedda kuulda sai, olli ta wägga rõmus, et pea jälle omma armastud peigmeest nähha saab, ja selle sure rõmo läbbi tundis ta ennast ka julge ja kõwwa kül ollewad sedda rasked ja kardetawad tüffi ette wõtta. Agga et ühte ni pikka ja kõwwa kõiest reddelid ta kuidagi wisi ennesele ei sanud, ilma et sest kegi arro ei olleks sanud, sest et ta keigist ärra lahjutud ellaz, ja kegi mu temma jure ei tohtind minna, kui agga se jo enne nimmetud toa-tüdruk, ka wanna rütter isfi ei olnud sest sadif, kui preili terweks sai, mitte temma ello-kambres käinud. Siis wõttiwad naad kahhekeisi, preili ja tüdruk, ette, ja hakkasid isfi usfinaste tõle; linnadest ja sidi nidi dist teggiwad naad warsti ühhe bige kõwwa ja kindla kõie-reddel, ja se tö läks wägga ruttu edasi, sest armastus, iggatseminne ja lotus ühte teist pea jälle nähha sada, teggid neid kangeks ja usfinaks tõle, ja se tö läks ka nende käes ni häste ebdasi, nago olleks ta ammogi õppetud

olnud. Kui nüüd se reddel jo walmis olli, siis sai se ni kui ennegi se nore rütterile teada antud, kes ammugi sure iggatsemisega wastust otas. Subba juwvi hakkas löpma ja süggise jübüdis kätte, wöb ollid jo pikkematz ja pimmedaks läinud, siis sai üks ö nimmetud, funnas se suur ettemötminne pididi täidetud sama. Armsjad lotusjed kifusid möllematte armastajatte süddames; röwmsam kui funnagi, olli sel päwal preili, kui ta omma isfaga ratza patserima söitiz, ta tahtiz omma isfa näggo keige sugguse röwmsa juttudega römustada, agga keif olli ilma asjata temma jures, keif need illusjad metsjad ja wäljad, lilled ja lindude laul ja temma armsa tüttre römüs ollek ja lahhebad juttud, kegi ei jõudnud temma raud külina süddand ligntada egga römustada. — Üks teener olli agga neid ka saatmas, se panni wägga tähhele selle preili isfi ärralikku röwmsad meelt, ja seft armas, et se üks isfiärralik asfi peab ollema, mis preilid ni wägga röwmsatz teeb, — se olli sesamma kurri tener, kelle läbbi preilil jo kord suur önnetus olli juhtunud. Kawwala tähhele pannemissfega käis ta preilil nüüd iggal pool ifka kannul, ja ei lasfnud tedda mitte kordagi ommast silmist, läks ka sallaja järrel, kui preili jälle lossi peale omma ello tuppä läks, ja piidles ühhe usse prao läbbi, et eht middagi näeks wöbi kuleks, mis tal kasfulik olleks omma herrale rätida. Roggoni suur röwm teeb önnetuks,

se on üks wanna tössine sönna, ja olli fiin selle armsfa preilile ka önnetussfeks. Temma hakkas warsti omma tüdrukuga surest römüst, mis tal nüüd warsti saab ollema, kõnnelema, et nüüd omma ammogi odatud armofest jälle pea omma jures saab näggema, — wöttiz selle walmis tehtud köie = reddeli ühhest seina kappist wälja, watas tedda ja katfus ta köwwadust ja ka neid raud konksusid, mis se wanna tru tener olli afna alla seina sisse taggunud, kus külge se köie = reddel pididi kinnitud sama, — keif sedda kuliz ja näggi se kurri ärraandja, ja sedda rätiz ta kohhe keif täielikkult wanna lossi herrale, ja sel olli nõu warsti petud, mis ta seal tehha tahtiz. — Gättame nüüd se preili omma lapselikku römö sisse omma kambre torni peale, ja temma isfa omma suurte sali, kui ta seal hirmsa wihhase näoga eddasi ja taggasi käib, ja hirmsaid üwardamisse sönna isfi enneses ummifef, ja wahhel jälle ommast kahhe terrawa möega warrest kinni wöttab ja nago waenlaste hulka wihhaga wehtib, ja watame noort Mojani rüttert, ja sadame tedda temma julges ette wötmisfes omma armofest peastma.

Subba ö pimmedus kattiz maad, metsjad ja orrod ollid keif waitfjed, kui noor rütter Mojaan omma tru teenriga, möllemad hästi söwa riistadega ehhiud, ühte weikest metsfa teed mödda, Hohrosti lossi pole ratfa söifsid, ja ühhe paksu leppa metsfa sehfes, kust sedda lossi keif wäljast

poolt nähha wõis, finni piddasid. Siin otasid naad kunni õige pimmeda kesi-õni, läksid siis ni tassa, kui wõimalik, möda krawi lossi mäele ülles siinna lossi torni alla. Pea leidis ka se rüüter selle kõi = reddeli otsa, mis ta armoke jo akna külge rippu olli pannud, ja hakkas warsti möda sedda reddelid tassakeisi ülles ronnima, temma tener jäi alla ja hoidis reddelid weidike mürist kaugel, et ta herral parrem ronnida olesks, õnnelikult sai se noor rüüter siinna akna jure, weel paar sammot ja ta olligi sehhes, kus ta armoke talle ütlematta römo ja armastusfega ümber kaela hakkas, kellele se silmapillne rööm keif sedda waewa, murret, kurwastust ja silmanwet, mis ta wimaste kude sees rohkeste olli kannatanud, ärra tassus. Agga siin ei olnud omemeti mitte aega kauaks ühhe jälle näggemisse römo sisse ennast unnnstada, ja se rüüter pallus sedda römo pärrast wärrisewad preilid kohhe minnema hakkata. Ta mässiis tedda ühhe paksu willatse rättilu sisse, et tedda õiise külma tule eest warjuta wõiks, astus siis isi aknast wälja, ja sädis ommad jallad kindlaste reddeli peale, ja sirutas omma tuggewa wasjaku käe aknast sisse, omma armokest wasta wõtma — seal rüüfus üks äkkilinne wahhele juhtuminne keif temma lotust, ja teggi sedda koggoni liggidal ollewad römo ja õnne ühheks ärraräkimatta sureks õnnetusfeks!

Häddast olli se rüüter ülles ronninud ja ak-

nast sisse läinud, seal sai al temma tener kohhe mitmest tuggewast meestest finni wõetud, pea ühhe ride sisse mässiitud, ja sealsammas kohhe ärrakäggistud, temma surnud kehha wisati lossi howi ühhe kuri alla, ja seal lasti se wanna rüüteri nellu werre jännulist undi-koera lahti, ja widi neid siinna wäljas pole torni alla, kus se noor rüüter Mojaan praego aknast wälja astus. Se armastaja preili tahtis praego ka temma sülle miina, kes tedda omma tuggewa käega hoidis, sealt wägga kardetawast kohhast alla wija tahtis, ta olli jubba akna peal — seal sai äkkiselt ta toa üks lahti murdud ja ta isja kargas sisse, hirmsa wihhase näo ja põllewa silmadega, wiskas se preili akna pealt taggast, tõmmas omma mõega ja raijus ühhe hobiga selle kõi = reddeli katki, ilma healt teggematta kukkus se õnnetu noor mees sealt hirmsast kõrgusfekt alla! Se kukkuminne ei olnud tedda mitte surmanud, weel ükskord tõstis ta tassakeisi omma werriist pead ülles, — seal kargasid need hirmsad loerad temma kallale, ja möllasid omma terrawa hammastega temma ihhu sees, ni et ühhe weidikesse aja pärrast muud middagi temmast mahha ei jännnd, kui üks werrine tundmatta lihha tomp. — Need herra ja teendre surnud kehhad, kui ka nende hobboste kehhad, sedda kohhe sealt lossi mäe alt metjast ärra todi ja surnuks lödi, said keif sallaja selsammal bööl weel mahha maetud, ja keif need sullasid, kes

selle hirmsa tö jures abbiks ollid olnud, ähwar-
das wanna rütter hirmsaste nuhhelda, kui naad
peaks julgema omma suud lahti tehha, ja sellest
kellelgi ühte sõnna kõnnelda.

Halledaste ja selgeste töüsis teisel hommikul
pääw ülles selle mäe taggast, mis teine pool
järve kohhe Hohrosi lossi wasta on, ja wal-
gustas omma armsa paistmisega sedda werrega
jodetud kohta, — agga wata, se koht olli seal
ni waggane, nago olleks armastus ja sõbrus
seal teine teisele kät annud; kui agga mõnend
werre tilgad, mis rohhu latwas seisid, tunnis-
tasid weel selle julge nore mehhe surma ja
hauda, kus ni suur lotus, süddamelik truus ja
armastus hingas! — Nüüd kaswab seal üks
Künnapa = pu, ja kattab omma paksu okste ja
lehtedega sedda paika, kus üksford se hirmus
asfi on sündinud, ja igga kewwade tulles üks
õpil siina pu otsa, ja laulab ni kaebalikult ja
tasfa, ühte tru ja puhta armastaja süddame
halledad leina laulu, ja se laul, se helliseb seal
jo mittu sadda aastad ja saab weel ifka helli-
sema, ni kaua kui Lihwlandi ma laste seas weel
süddained on, kes selle laulu möttet tunnewad
ja kelle süddames se laul tundmist ärratab, kui
halle se on, kui kaks ni tru armastajad süddand
sel kombel ühhest teisest lahbutadas!

Hohrosi preili ei teadnud middagi omma
armotesse hirmsast otfast, sest sellest hirmsast eh-
matussest olli ta meel nõdraks läinud, keigist,

mis talle räkiti ehk üteldi ei sanud ta ühtegi
arro, üks waggane nõdder meel olli ta mõistust
riffund ja ta waimo ello lammatab. Kui üks
surnud käis ta ilma kellestki arro samata teiste
hulgasa ümber, ja se ainus asfi, mis tal weel
meelde olli jänud, olli üks lomolikkul wisil kar-
tus omma hallastamatta isä eest, sest ni pea
kui ta talle kuskil wasta tulli, kas lossi howis
wõi treppi peal, hakkas ta wägga halledaste kis-
sendama ja armo palluma, ja josis ta eest ni
kaua, kui ühhe pimmeda paiga leidis, kns ta
ennast ärra peitis, ja siina ni kui minnestnsses
mahha langes, kui üks metsa lind, kes hirmu
pärast ni kaua joseb, kui ta jõuab, kui tedda
jahhi mehhed tagga ajawad. Se wanna rütter
lastis tedda ka nüüd keif tehha, mis ta tahtis,
sest se, et ta selle naise poega, tedda ta üksford
ni süddamest olli armastanud, ni hirmsal wisil
olli tapnud, ja omma ainust armast last ühhe
õnnetuma nõddra mele sisse olli saatnud, se
waewas temma süddame tundmist wägga, et se
kül weel tuim olli, ni et ta mitte kelada ei wõi-
nud, mis ta tüttar nüüd ommas õnnetumas
nõddras meles teggi. Siis käis temma omma
tüdrukuga, kes talle ifka truits olli jänud, keif
metsad ja wäljad läbbi, ja murdis ühhe lille
teise järrel maast ja kiskus ta lehked keif küllest
ärra; funnagi ei lastnud ta agga ennast risti-
mäe lähedalle wia, ta hoidis ennast sure kart-
likku hõlega selle tee eest, mis risti-mäele läts,

temma feige armjam koht, kus ta feige ennam olla tahtis, olli üks illus lagge plats järwe äres. Seal istus ta ühhe kofha peal tundide kaupa, ja wahtis nende läikiva laenete sisse, mis ühhe teise järrel eddasi läksid, wiskas mõned pu lehked wõi lilled wette ja römustas ennast lapselikult, kui wessi neid ühhe teise järrel ärra ajas, ja temma filmist laddusiwad, — waene tüdruk, sinno ennese esimesse armastusse lillekenne sai ka ni armutumal kombel purruks kistud, ja ka se wimane biehe temmast ärra murtud, ja ärra räkimatta hädda ja õnnetusse sisse maetud!

Menda istus ta ühhel õhtul jälle seal järwe äres; ta olli ütfinda, sest temma tüdruk olli weidikeseks ajaks losfi peale läinud, — tuul olli waikses jänud, ja kui üks suur pegel seisis ta ees se waike õhtusest päwa paistest kui kullatud wessi, — süggawasse, ja ifka süggawamasse wee sisse wahtis ta omma terrase pilguga, se olli tal nago kutsuks tedda üks näggematta wäggi sinna sisse, kui naerataks lahkedaste ta surnud armofesse näggo sealt süggawast põhjust talle wasta, ja kutsuks tedda ühhe waggase pulma piddule, sinna niiskese willuse sali — — — üks wee sollin, ja lained löid weel kofko, ja olligi maetud selle süggawusse sisse se waene nõdder südda, kedda ni suur hädda ja waer ollid rikkund; nüüd ta ei tunnud ennam hirmu egga wallu, nüüd ta olli üksford rahholisse

hingusfele läinud, ja need nõddra mele fõidesid ollid peastetud! — Üks tassane, ja armas leinamisje märk on weel tänna päwani selle üksford uhke Hohrosfi losfi waremete jures, tuul puhhub ni halledaste nende wanna pärnade läbbi, kes sedda wanna losfi kofhta kattawad ja ärratab ühte waggast kofhinad seal lähkedal järwe lainete sehhes. — Üks halle mängo heal on se, mis waimode pulma tunnistas, sest naad on jo nüüd ühhendud, ühhendud seal rahholikus hauas, — seal ei lahuta neid ükski wainlane, ei ükski wihha egga wain, seal wallitseb agga iggawenne, õnnis rahho!